

अभिषेक

आपल्या हिंदू संस्कृतीमध्ये विविध देवतांना विविध सूक्त, स्तोत्रे म्हणत स्नान म्हणजेच अभिषेक करणे हे मोठे पुण्यदायी व इच्छित मनोकामना पूर्ण करणारे कर्म म्हणून सांगितले गेले आहे. काही जणांकडे घरातील देवांना वर्षातील ठराविक दिवशी अभिषेक करण्याची प्रथा असते. तसेच दर चतुर्थीस गणपतीला, सोमवारी शंकराला, मंगळवार/शुक्रवार अथवा पौर्णिमेस देवीला, गुरुवारी दत्ताला, शनिवारी मारुतीला, रविवारी/ बुधवारी विष्णूला, रविवारी खंडोबाला अभिषेक करणे विशेष पुण्यकारक समजले जाते.

देवता	सूक्ते किंवा स्तोत्र
गणपती	ब्रह्मणस्पती सूक्त, गणपती सूक्त, अथर्वशीर्ष, संकटनाशन स्तोत्र इ. सहस्रावर्तने - अथर्वशीर्ष किंवा संकटनाशन स्तोत्राच्या १००० आवर्तनांनी अभिषेक
देवी	श्री सूक्त, शिवमहिम्न स्तोत्र इ.
शंकर	रुद्र , शिवमहिम्न स्तोत्र इ. एकादशिनी- ११ आवर्तने लघुरुद्र- ११ एकादशिनी (१२१ आवर्तने) महारुद्र- ११ लघुरुद्र (१३३१ आवर्तने) अतिरुद्र- ११ महारुद्र (१४६४१ आवर्तने)
विष्णू	पुरुषसूक्त, पवमान इ.
मारुती	रुद्र, शिवमहिम्न स्तोत्र इ.

अभिषेकाच्या साहित्याची साधारण यादी

(प्रत्यक्ष पूजेपूर्वी साहित्याविषयी गुरुजींचा सल्ला घ्यावा)

हळद कुंकु गुलाल बुक्का,	हार ,फुले	गूळ खोबरे	समई, नीरांजन
सुपाऱ्या १०	विड्याची पाने २५	तांदूळ १ वाटी	देव पुसण्याचे वस्त्र
हळकुंडे ५	बेल ,दूरवा	सुट्टे पैसे १० नाणी	नवीन वस्त्र
खारका ५	फळे ५	अत्तर	जानवीजोड
बदाम ५	कापूर	उदबत्ती	पाट/ आसने
नारळ २	तेल, तूप	तेलवाती, फुलवाती	ताटे २, वाट्या ६
पळी, भांडे, तांब्या,ताम्हण, अभिषेक पात्र इ.		पंचामृत (दूध, दही, तूप, मध, साखर)	
देवीचा अभिषेक असल्यास : ओटीचे सामान , गहू १ वाटी, ब्लाऊजपीस			